

Islands Brygge 32D
2300 København S

Tlf. 3524 6000
Mail: FH@fho.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att.: Anne Hedegaard aih@star.dk
Anne Louise Laurberg all@star.dk
Flemming Frandsen ff@star.dk
star@star.dk

Sagsnr. 20-3782
Vores ref. AG/IBU
Deres ref. 20/06947
Den 1. december 2020

Bemærkninger til lovforslag om indførelse af ret til Tidlig Pension

FH har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af ret til Tidlig Pension) i høring. FH har nedenstående bemærkninger.

FH er generelt meget tilfreds med indførelse af en ny ret til Tidlig Pension. FH ser i høj grad et behov for en ny tilbagetrækningsordning baseret på objektive kriterier set i lyset af den stigende folkepensionsalder samt efterlønnens faldende betydning.

FH mener, at den nye ret til Tidlig Pension sammen med Seniorpension giver gode rammer for tidlig tilbagetrækning. De to ordninger, der retter sig mod forskellige grupper af borgere, supplerer i udgangspunktet hinanden godt. Hvor Seniorpension er for dem, der har mistet hele eller en del af deres arbejdsevne, er Tidlig Pension rettet mod personer, der er kommet tidligt ud på arbejdsmarkedet og har været der i mange år. FH ser lovforslagets regler om, at en borger ikke har ret til Tidlig Pension, hvis vedkommende har fået tilkendt førtidspension eller seniorpension, i forlængelse heraf.

Anciennitet på arbejdsmarkedet

Omdrejningspunktet for Tidlig Pension er anciennitet på arbejdsmarkedet. For de første år-gange, der omfattes af den nye ordning, stilles der krav om en anciennitet på 42, 43 og 44 år, når de pågældende er 61 år, hvilket giver ret til henholdsvis 1, 2 og 3 år med Tidlig Pension.

FH støtter kravet om lang anciennitet på arbejdsmarkedet, hvilket målretter ordningen til de grupper, der er kommet tidligt ud på arbejdsmarkedet, og som efter et langt arbejdsliv har brug for at trække sig tidligt tilbage.

FH støtter også princippet med en trappeordning, der sikrer en sammenhæng imellem anciennitet og tilbagetrækningsalder. Vi vil dog gøre opmærksom på, at for de personer som ligger på vippen imellem 1 og 2 år henholdsvis 2 og 3 år vil få ugers manglende anciennitet kunne koste et helt år på arbejdsmarkedet. De meget skarpe trin på trappen vil kunne opfattes som uretfærdigt og kan medføre unødvendigt meget sagsbehandling. En model med måneds- eller kvartalsintervaller ville kunne mindske denne problemstilling betydeligt. FH vil opfordre til, at evaluering og overvågning belyser den problematik.

FH lægger stor vægt på, at deltidsbeskæftigelse ned til 18 timer om ugen bliver sidestillet med fuldtidsbeskæftigelse for personer over 18 år, når tiden på arbejdsmarkedet gøres op. Det understøtter en reel lige adgang for mænd og kvinder til Tidlig Pension, da kvinder har væsentligt mere deltidsbeskæftigelse end mænd.

Opgørelse af beskæftigelsesanciennitet baserer sig på ATP-indbetalinger. Data om ATP-indbetalinger må anses for at være gode, men da der kan være fejl og usikkerheder vil det være en

fordel at kunne anvende eIndkomstregistret som backup ved opgørelse af ancienniteten. Data i indkomstregistret slettes imidlertid efter 10 år, jf. lovens bemærkninger. Det kan derfor anbefales at bevare kondenserede anciennitetsdata baseret på eIndkomstregistret fra 2008.

FH anser det for en helt central præmis i lovforslaget, at perioder med overførselsindkomst for personer, der midlertidigt er ude af beskæftigelse, tæller med i ancienniteten. Det gælder fx perioder med arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, barselsdagpenge, skolepraktikydelse, perioder i det ordinære uddannelsessystem påbegyndt efter det fyldte 40. år mv.

Opgørelsen af anciennitet i forbindelse med perioder med disse ydelser baserer sig på meget detaljerede regler, der afhænger af tilgængelige registerdata. Ved opgørelse af beskæftigelsesanciennitet foretages en deltidskorrektion, så deltid ned til et vist timetal giver anledning til samme anciennitet som fuldtid. Det vil være ønskeligt at få belyst i hvilken grad, der sker deltidskorrektion ved opgørelse af perioder med andre ydelser end løn.

I henhold til lovforslaget følger alderen for opgørelse af anciennitet og antallet af år udviklingen i folkepensionsalderen. FH anser det for vigtigt løbende at overvåge konsekvenserne heraf. Det gælder både i forhold til antallet af personer, som får ret til Tidlig Pension, samt hvilke grupper, der er tale om, jf. FH's afsluttende bemærkninger.

Tilknytningskrav

Det er en betingelse for ret til Tidlig Pension, at personen bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet gennem beskæftigelse eller som medlem af en a-kasse, efter at vedkommende har opnået ret til Tidlig Pension (tilknytningskravet).

I lovforslaget anses tilknytningskravet for opfyldt, når borgeren har været i beskæftigelse eller medlem af en arbejdsløshedskasse i en sammenhængende periode på 6 måneder, der ligger umiddelbart før det tidspunkt, hvor der er 3 måneder til, at personen tidligst kan overgå til Tidlig Pension (jf. § 26r, side 9). En person, som ikke er medlem af en arbejdsløshedskasse og som mister beskæftigelsen inden for de 6 måneder, skal for at bevare retten melde sig ind i en a-kasse senest 7 dage efter arbejdsløshedens indtræden. Såfremt tilkendelse af ret til Tidlig Pension sker inden for de sidste 9 måneder inden retten træder i kraft, gælder tilknytningskravet fra tilkendelsestidspunktet.

FH støtter i udgangspunktet et tilknytningskrav, men finder, at det opstillede krav er unødigt kompliceret og indviklet for borgerne, hvilket risikerer at føre til uheldige situationer, hvor borgeren mister sin erhvervede ret til Tidlig Pension. Det vil sandsynligvis blive tilfældet, selvom der i lovforslaget er gjort meget ud af information om reglerne, både i forbindelse med tilkendelsen og igen 10 måneder før borgeren tidligst kan gå på Tidlig Pension.

FH mener derfor, at tilknytningskravet med fordel kan forenkles, så der kræves enten fortsat beskæftigelse eller medlemskab af a-kasse fra det tidspunkt, hvor Tidlig Pension tilkendes.

Såfremt tilknytningskravet på 6 måneder fastholdes, bør det præciseres i bemærkningerne, hvornår denne periode opgøres. Det fremgår således af bemærkningerne, at de 6 måneder regnes fra Udbetaling Danmarks udsendelse af brev til personen om overgang til ydelsen (se side 62), hvilket kan forstås sådan, at perioden regnes baglæns fra den dato brevet udsendes, og ikke fra det tidspunkt, hvor der er 3 måneder til, at personen tidligst kan overgå til Tidlig Pension, jf. § 26r.

Det er uklart, hvorledes lønmodtagere, der ikke får løn under ferie, skal dokumentere deres arbejdsmarkedstilknytning. Øverst s. 64 er listet 7 punkter, som definerer beskæftigelse. Her

er manglende løn under ferie ikke adresseret, til gengæld fremgår det i forlængelse af de 7 punkter, at "Det foreslås endvidere, at beskæftigelseskravet anses for opfyldt, hvis personen har fået indberettet 39 løntimer om måneden til indkomstregistret." Dette krav vil fx en time-lønnet, der ikke får løn under sommerferie i eksempelvis juli måned ikke kunne honorere. FH efterlyser anvisning på, hvordan lønmodtagere, der ikke får løn under ferie skal dokumentere deres arbejdsmarkedstilknytning i perioder med ferie.

Ydelse og modregning

Lovforslaget lægger op til en maksimal månedlig ydelse på 13.550 kr.

Ydelsen er uafhængig af en eventuel ægtefælle eller samlevers indkomst og formue, hvilket FH lægger afgørende vægt på. Det er en fordel for den store gruppe af borgere, der er gift eller samlevende.

Tidlig Pension nedsættes afhængig af størrelsen af indkomsten fra personligt arbejde og pensionsformuen.

FH kan konstatere, at modregning for pensioner er skærpet i forhold til regeringens udspil fra august d.å. I lovforslaget modregnes 100 pct. af den del af beregningsgrundlaget, der overstiger et bundfradrag på 100.000 kr. om året, hvor der i regeringens udspil var tale om en modregning på 80 pct. I beregningsgrundlaget indgår 80 pct. af de indberettede livsvarige årlige ydelser og 5 pct. af de indberettede pensionsdepoter. Skærpelsen betyder, at personer med pensioner, der overstiger bundfradraget vil blive modregnet for hele den del af beregningsgrundlaget, der ligger over bundfradraget. FH mener, at modregning i den størrelsesorden er for voldsom, da det i alt for høj grad mindsker incitamentet til at spare op, for personer, der ligger over bundgrænsen.

FH gør opmærksom på, at udkastet til lovforslag ikke indeholder bestemmelser om mulighed for udbetaling af indefrosne feriemidler i forbindelse med Tidlig Pension. FH anser det for naturligt, at der bliver mulighed for udbetaling af indefrosne feriemidler, når man går på Tidlig Pension, hvilket også gør sig gældende ved førtidspensionering eller overgang til efterløn. FH lægger vægt på, at udbetaling af indefrosne feriemidler i forbindelse med overgang til Tidlig Pension sker uden modregning i ydelsen.

Information og varsling

Ancienniteten opgøres fra det fyldte 16. år og frem til 6 år før borgerens folkepensionsalder – dog 7 år for enkelte årgange. Fra dette tidspunkt kan borgeren ansøge om ret til Tidlig Pension, og skal i udgangspunktet have en afgang i løbet af 6 måneder. Det sikrer borgeren et rimeligt varsel og skal gøre det muligt at planlægge seniortilværelsen i årene frem til retten træder i kraft.

Det forhold at borgeren først får oplysning om ydelsen ved Tidlig Pension umiddelbart før vedkommende får ret til at benytte retten, gør det dog i realiteten meget svært for den enkelte at planlægge. Udbetaling Danmark skal således senest 3 måneder før en person overgår til Tidlig Pension oplyse vedkommende om værdien af de indberettede pensionsrettigheder, ligesom forvalterne først skal indberette kort før det tidspunkt, hvor personen har 3 år til folkepensionsalderen. FH skal opfordre til, at borgeren på tilkendelsestidspunktet informeres om den forventede ydelse på baggrund af foreløbige indberetninger af pensionsforhold i forbindelse med ansøgningsprocessen. FH vil også opfordre til, at pensionsforvalterne skal indberette værdien

af pensionsrettighederne i forhold til Tidlig Pension på samme tidspunkt som i forhold til efterlønnen (fuldt indfaset), så pensionsforvalterne kun skal indberette på et tidspunkt. I henhold til den gældende bekendtgørelse om fradrag i efterløn, så skal der indberettes oplysninger om værdien af pensioner mv. et ½ år før, personen når efterlønsalderen.

FH skal samtidig understrege, at der er tale om et meget kompliceret lovkompleks med meget teknisk udviklede regler. De ansvarlige myndigheder står derfor med en stor informationsopgave over for borgerne i forhold til at formidle viden om Tidlig Pension på en let forståelig måde. Ministeren bør således gives bemyndigelse til at udstede regler om vejledningsforpligtelse i forhold til relevante myndigheder. FH ser gerne, at der så vidt muligt udvikles værktøjer, så den enkelte borger har mulighed for løbende at tjekke sin anciennitet på arbejdsmarkedet. Desuden bør der informeres grundigt om kravene til supplerende dokumentation i de tilfælde, hvor de offentlige registre ikke er dækkende.

Endelig knytter der sig en særlig informationsopgave over for de efterlønsberettigede personer, der opnår ret til Tidlig Pension, idet disse skal kunne træffe et kvalificeret valg mellem efterløn og Tidlig Pension.

Administration af ordningen

Udbetaling Danmark (UDK) er ifølge lovforslaget administrator af Tidlig Pension. Udbetaling Danmark administrerer allerede udbetaling af en lang række ordninger, der primært tilkendes på et objektive grundlag. Forankring af Tidlig Pension i UDK er således i overensstemmelse med UDK og ATP's forretningsmodel.

Opgørelsen af anciennitet baserer sig først og fremmest på data fra en række offentlige systemer og registre. Borgeren har dog mulighed for selv at supplere med dokumentation, i de tilfælde hvor eksisterende registerdata ikke er dækkende.

FH vil opfordre til, at der i lovens bemærkninger og i den efterfølgende udmøntning i bekendtgørelser gives størst mulig klarhed over, hvilke former for dokumentation, der anses for fyldestgørende i givne situationer. Det vil mindske behovet for mere subjektive vurderinger hos den administrative myndighed. FH vil opfordre til, at der i sager med supplerende dokumentation anlægges et 'forsigtighedsprincip', der i udgangspunktet kommer ansøgeren til gode. Desuden lægger FH vægt på, at Udbetaling Danmark udgiver en tydelig ansøgningsvejledning til Tidlig Pension samt grundig klagevejledning til Ankestyrelsen. FH har en række forslag til fyldestgørende dokumentation i en række konkrete tilfælde, jf. bilag.

Det fremgår af lovens bemærkninger side 67, at Udbetaling Danmark ikke vil være forpligtiget til af egen drift at genoptage afgørelser, som følge af andre myndigheders eventuelle rettelser i data i egne registre. FH anser det for problematisk, da den enkelte borger i sagens natur ikke kan have det fornødne kendskab til ændringer/opdateringer i registerdata, og derfor ikke vil være i stand til at anmode om genoptagelse af en afgørelse på dette grundlag. Dertil kommer, at der i nogle tilfælde kun skal små ændringer til for at gå fra ikke at være berettiget til at være berettiget til Tidlig Pension. FH mener derfor, at Udbetaling Danmark som minimum bør have en forpligtigelse til at informere borgere, der har fået afslag, såfremt der sker ændringer i relevante registerdata, der kan have betydning for sagens udfald.

Andet

Afslutningsvist skal det bemærkes, at FH lægger stor vægt på den løbende overvågning af ordningen, som det fremgår af lovens bemærkninger. Aftalepartierne skal således senest i

2030 genbesøge modellen for at vurdere om udviklingen på arbejdsmarkedet har ændret forudsætningerne for ordningen, og om ordningen omfatter de personer, den er tiltænkt. Aftalpartierne vil også løbende følge ordningen tæt og fremrykke serviceeftersynet, hvis anvendelsen af ordningen afviger væsentligt fra forventningen.

FH anser denne overvågning for helt central og lægger stor vægt på en fremrykning af serviceeftersynet, hvis behovet viser sig. Der bør således være stor opmærksomhed omkring betydningen af modregning af arbejdsmarkedspensionerne, så det undgås, at for stor en gruppe omfattes af modregning for pension. Ligeledes bør der være fokus på, om stigningen i anciennitetskravet i takt med stigningen i pensionsalderen vil udelukke for mange fra at opnå ret til Tidlig Pension.

Det skal afslutningsvist bemærkes, at høringssvaret ikke forholder sig til finansieringselementerne i *Aftale om en ny ret til tidlig pension*, da disse ikke indgår i selve lovforslaget om indførelse af ret til Tidlig Pension.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Arne Grevsen', written in a cursive style.

Arne Grevsen

Bilag. Tekniske bemærkninger

FH foreslår nedenstående dokumentation for anciennitet i de nævnte tilfælde, hvor der ikke foreligger registerdata.

1. Dokumentation for uddannelse med løn i 1970'erne

Der skete ikke ATP-betaling for løn i forbindelse med erhvervsuddannelse i 1970'erne. Her bør det sikres, at den enkelte ikke stilles overfor vanskelige dokumentationskrav. Et uddannelsesbevis/svendebrev fra en uddannelse med løn bør således være tilstrækkeligt.

2. Dokumentation for personer der var arbejdsløse før 1980

Ifølge lovforslaget skal personer, der har været arbejdsløse før 1980 selv dokumentere, at personen har modtaget dagpenge, jf. side 169.

En løsning vil være at give anciennitet for perioder, hvor der ikke er indbetalt til ATP (dvs. perioder uden beskæftigelse), men hvor personen har været medlem af en a-kasse, idet personen i det tilfælde mest sandsynligt har været ramt af arbejdsløshed.

3. Dokumentationskravet for rettighed optjent under udlandsophold

En del lønmodtagere har udlandsophold med arbejde i løbet af arbejdslivet, også uden for EU/EØS. Det er derfor vigtigt at finde en dokumentationsordning, der er tilstrækkelig fleksibel til, at de pågældende kan få noteret ancienniteten ved deres udlandsophold, når de eventuelt ansøger om Tidlig Pension. En stor del af dem, der har arbejdet i udlandet, har været udsendt af en dansk arbejdsgiver. Det burde indikere, at der er udbetalt løn og betalt skat, herudover til ATP. Udbetaling Danmark burde i det tilfælde have adgang til disse oplysninger, og for den resterende, formentlig lille gruppe udestår, så at de selv skal fremskaffe dokumentationen.